

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 25 października 2023

WOOŚ.420.67.2022.AF1.16

Postanowienie

Na podstawie art. 63, art. 68 i art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. i ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1094 ze zm.) zwanej dalej ustawą ooś, w związku z art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z 23 grudnia 2022 r. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie

Postanawiam

- I. Nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni ciek Kromparek”.
- II. Określić zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia zgodnie z wymogami określonymi w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.). Poniżej uszczegółowiono zakres informacji dla niektórych wymogów wskazanych z art. 66 ww. ustawy. Raport powinien zawierać:
 1. Charakterystykę przedsięwzięcia oraz warunki użytkowania terenu w trakcie jego realizacji i eksploatacji, w tym: dokładną lokalizację baz materiałowo-sprzętowych, dróg dojazdowych, miejsc składowania materiałów itp. (mając na względzie ochronę miejsc cennych przyrodniczo), a także informacje o różnorodności biologicznej, wykorzystywaniu zasobów naturalnych, w tym gleby, wody i powierzchni ziemi.
 2. Szczegółowy opis planowanych prac w korycie ciek Kromparek oraz związanych z przekształceniem i zagospodarowaniem terenów przyległych do ciek np. jej doliny (również w formie graficznej).
 3. Dokładny opis elementów przyrodniczych (ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych wymienionych w dyrektywie siedliskowej – Dyrektywy Rady 92/43 EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory), które mogą być objęte wpływem przedsięwzięcia. Należy podać metodykę prowadzonych badań i obserwacji terenowych, ich autorów oraz wskazać wykorzystane materiały źródłowe. Przyjęty bufor badań winien być

jednoznacznie określony i dostosowany do charakteru przyrodniczego planowanej inwestycji (z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i terenowych występujących na i w sąsiedztwie obszaru, na którym realizowane będzie planowane przedsięwzięcie). Należy zaznaczyć, że wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wraz z opisem metodyki stanowią załącznik do raportu.

4. Opis krajobrazu, w którym dane przedsięwzięcie ma być zlokalizowane.
5. Określenie lokalizacji stawów, zalewisk, zbiorników, oczek wodnych, innych cieków oraz terenów podmokłych występujących w sąsiedztwie inwestycji itp. wraz z podaniem informacji w jaki sposób inwestycja ingerowała będzie w te elementy i w jakim zakresie.
6. Odniesienie się do właściwości hydromorfologicznych, fizykochemicznych, biologicznych wód.
7. Wskazanie powiązań z innymi przedsięwzięciami realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi (m.in. planowaną budową gazociągu DN500 MOP 8,4 MPa relacji Skoczów-Komorowice-Oświęcim: Etap III od ZZU Komorowice do ZZU Wilamowice oraz planowaną zabudową handlowo-usługową, o której wspomniano w KIP, str. 44), znajdującymi się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem (z przedstawieniem, w formie graficznej).
8. Analizę wariantów przedsięwzięcia zgodnie z art. 68 ust 2 pkt. 2 lit. a ustawy ooś:
 - a) opracowując warianty przedsięwzięcia należy mieć na uwadze cele realizacji przedsięwzięcia (sama w sobie regulacja cieków Kromparek nie może być tym celem) i dopiero po tym należy wybrać rozwiązania alternatywne osiągnięcia tych celów z uwzględnieniem wszystkich działań minimalizujących. Dokonać wyboru najlepszego rozwiązania prowadzącego do osiągnięcia celu,
 - b) przedstawić co najmniej dwa warianty nietechniczne osiągnięcia celu przedsięwzięcia w tym wariant polegający na pozostawieniu brzegów rzeki w stanie naturalnym w miejscach oddalonych od zabudowy, tak by była możliwość zachodzenia procesów hydromorfologicznych oraz zapewniona była ciągłość morfologiczna cieków,
 - c) przedstawić wariant polegający na renaturyzacji wskazanego odcinka cieków, który uwzględni lokalnie zmienną szerokość i nachylenie koryta, elementy habitatowe, miejsca głębokie i płytkie, a nie jednostajną głębokość; dużą różnorodność strukturalną (drzewa przewrócone w nurt, kamienie, podmycia pod brzegami), miejsca o szybkim i powolnym nurcie, sekwencję bystrzy i głębooczek, odcinki brzegów płaskich i stromych,
 - d) uwzględnić wariant polegający na rozbiórce istniejących, starych umocnień koryta (płyty betonowe, kosze siatkowo-kamienne itp.) wraz z usunięciem roślinności inwazyjnej i oczyszczeniem koryta ze śmieci i przetamowań, wypełnienie wyrw materiałem biologicznym oraz na zabezpieczeniu jedynie

- obiektów zlokalizowanych wzdłuż odcinka cieką przeznaczónego do regulacji takich jak np. kładki, przepusty, mosty, wyloty kanalizacji deszczowej. Należy ewentualnie rozważyć umocnienie tylko jednego brzegu cieką,
- e) wybrany wariant powinien uwzględniać drzewa rosnące na brzegach cieką (do wycinki winny być przeznaczónne jedynie drzewa kolidujące z realizacją prac i zagrażające bezpieczeństwu ludzi). W przypadku konieczności wycinki drzew należy wprowadzić nasadzenia drzew i krzewów na skarpach, z uwzględnieniem drzew rodzimych. Wskazane jest również rozważenie pozostawienia nawisów skarp z roślinnością zielną (nawisy służą jako kryjówki ryb i płazów w ciekach),
 - f) w odniesieniu do przebudowy jazu należy przeanalizować wariant polegający na zastąpieniu go inną budowlą wodną np. rampą o łagodnym nachyleniu np. 1:20, która umożliwiała będzie migrację organizmów wodnych w górę cieką, jednocześnie stanowiła będzie funkcję jazu,
 - g) należy porównać oddziaływania analizowanych wariantów na: rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę, powierzchnię ziemi i krajobraz, formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, oraz ciągłość łączących je korytarzy ekologicznych, wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa powyżej.
9. Opis przewidywanych działań mających na celu unikanie, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, oraz ciągłość łączących je korytarzy ekologicznych, wraz z oceną ich skuteczności odpowiednio na etapach realizacji, eksploatacji, użytkowania lub likwidacji przedsięwzięcia.
10. Zidentyfikowanie oddziaływań mających wpływ na środowisko przyrodnicze, w ramach którego należy:
- a) ustalić czynniki oddziaływania przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze jakości wód,
 - b) ustalić na jakie elementy jakości przyrodniczej wód i ich składowe będzie oddziaływała realizacja przedsięwzięcia,
 - c) przedstawić ocenę aktualnego stanu ekologicznego wód w odniesieniu, do poszczególnych składowych elementów jakości przyrodniczych wód, na które może oddziaływać przedsięwzięcie,
 - d) dokonać oceny wpływu czynników oddziaływania na poszczególne przyrodnicze wskaźniki jakości wód.
11. Analizę poniższych kwestii:
- a) możliwość zachowania ciągłości przyrodniczej cieką Kromparek oraz flory i fauny w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia wraz z określeniem sposobów ich ochrony,

- b) prognozowanych kierunków i stopnia przekształcenia ekosystemów warunkujących występowanie siedlisk i gatunków flory i fauny ze szczególnym uwzględnieniem gatunków chronionych,
 - c) prognozowanego wpływu przedsięwzięcia na zachowanie siedlisk związanych z rozrodem, zimowaniem i żerowaniem gatunków podlegających ochronie,
 - d) wpływu na morfologię koryta ciek.
12. Po zidentyfikowaniu wyżej wymienionych ewentualnych oddziaływań należy zaproponować odpowiednie działania mające na celu zminimalizowanie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ustalić zakres niezbędnego monitoringu.
13. Stanowisko wskazujące, czy konieczne jest:
- a) ustanowienie nadzoru przyrodniczego, a jeśli tak to należy określić ramy i obowiązki nadzoru przyrodniczego w trakcie realizacji przedsięwzięcia. Brak potrzeby nadzoru przyrodniczego również wymaga uzasadnienia,
 - b) przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania na środowisko w kontekście ochrony flory i fauny, a jeśli nie to dlaczego,
 - c) wskazane powyżej zagadnienia powinny być przedstawione zarówno w formie tekstowej, jak i graficznej w postaci mapy zawierającej zasięg występowania siedlisk i stanowisk gatunków podlegających ochronie oraz miejsca wykonywania określonych prac w ramach realizacji przedsięwzięcia, tak by można ocenić odległość planowanego zamierzenia od cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Uzasadnienie

Wnioskiem z 23 grudnia 2023 r, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, działając przez pełnomocnika, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe zlewni ciek Kromparek”.

Planowane przedsięwzięcie, z uwagi na budowę budowli przeciwpowodziowych kwalifikuje się do § 3 ust. 1 pkt 67, oraz do: § 3 ust. 1 pkt 69 lit d z uwagi na budowę urządzenia piętrzącego (jazu) o wysokości piętrzenia wody nie mniejszym niż 1 m jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, poz. 1839 ze zm.).

Zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 i) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) – dalej ustawą oos, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach dalej RDOŚ w Katowicach.

Wobec powyższego, na podstawie art. 63 ustawy oos należy stwierdzić, czy dla planowanego przedsięwzięcia zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W toku postępowania, przed wydaniem postanowienia orzekającego czy należy

przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 64 ust. 1 i ust. 4 ustawy oos, należy uzyskać opinię inspekcji sanitarnej oraz organu właściwego do wydania oceny wodnoprawnej.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 i art. 78 ust. 1 pkt 2 ustawy oos, RDOŚ w Katowicach wystąpił pismem znak: WOOŚ.420.67.2022.AF1.4 z 5 stycznia 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej. Na podstawie art. 64 ust 1 pkt 4 ustawy oos RDOŚ w Katowicach wystąpił pismem znak: WOOŚ.420.67.2022.AF1.5 z 5 stycznia 2023 r. do Ministra Infrastruktury, o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Białej wyraził opinię, że dla planowanego przedsięwzięcia nie zachodzi konieczność oceny oddziaływania na środowisko zn. pisma ONS-ZNS.9084.2.1.1.2023 z 19.01.2023 r.

Minister Infrastruktury pismem z 12 października 2023 r. (data wpływu 13.10.2023 r.) zn. DOK-2.7750.3.2023 poinformował tut. Organ o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz wskazał na konieczność określenia warunków dla planowanej inwestycji.

Przedsięwzięcie polega na przebudowie koryta cieku Kromparek na odcinku w km 0+000–1+015, wraz ze zmianą przekroju regulacyjnego cieku dla koryta trapezowego o szerokości w dnie zmiennej około 2,0 – 4,0 m, ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego zlewni. Zakres zadania obejmować będzie m.in.: budowę wału przeciwpowodziowego w km 0+448 – 0+847, murku przeciwpowodziowego na obu brzegach w km 0+847–0+950 (poza korytem cieku), rozbiórkę jazu w km 0+974 i budowę w zamian nowego jazu w km 0+970 wraz z przepławką umożliwiającą migrację dla ryb, ubezpieczeniem dna i brzegów powyżej i poniżej oraz przedłużeniem murka przeciwpowodziowego (km 0+950 -1+015), rozbiórkę mostu w km 0+670 i budowę w zamian przepustu w km 0+691 o świetle ok. 10 m, dodatkowo przebudowę wylotów na brzegu lewym w km 0+863 oraz 0+975 i rozbiórkę przepustu w km 0+675 w zamian budowę przepustu wałowego w km 0+683, wraz z obiektami i infrastrukturą towarzyszącą (m.in. sieci uzbrojenia terenu elektryczne, energetyczne, telekomunikacyjne, gazowe, kanalizacyjne, itp.).

Obszar przedsięwzięcia zlokalizowany jest w powiecie grodzkim Bielsko–Biała, gminie miejskiej Bielsko – Biała, w województwie śląskim.

Koryto cieku Kromparek w obrębie przedsięwzięcia zajmuje obecnie około 0,30 ha. Zakres prac dotyczyć będzie bezpośrednio koryta cieku Kromparek na długości około 1015 m (od ok. km 0+000 do km 1+015 cieku Kromparek) wraz z ubezpieczeniami brzegowymi oraz obiektami i infrastrukturą towarzyszącą (m.in. sieci uzbrojenia terenu elektryczne, energetyczne, telekomunikacyjne, gazowe, kanalizacyjne, itp.).

W stanie istniejącym brzegi cieku Kromparek są lokalnie ubezpieczone zniszczoną zabudową regulacyjną oraz pokryte w dużej części roślinnością inwazyjną – rdestowcem ostrokończystym. Znaczną część skarp porastają również krzewy i drzewa. Istniejące ubezpieczenia wykonane są w formie narzutów kamiennych, koszy siatkowo–kamiennych, płyt betonowych w formie muru oporowego oraz płyt jomb. Zlokalizowano również paliki melioracyjne - prawdopodobnie pozostałości po płotku faszynowym lub faszynowo–kamiennym. Przy ul. Sejmowej zlokalizowano na prawym brzegu worki przeciwpowodziowe. Ponadto na przedmiotowym odcinku znajdują się 2 kładki, most, przepust, 2 wyloty oraz jaz

piętrzący. Na całej długości ciek koryto ciek jest zamulone. Odcinkowo na brzegach oraz w samym korycie zaobserwowano zanieczyszczenia nieorganiczne, odpady, dzikie wysypiska oraz zdeponowany gruz.

Zaplanowana przebudowa koryta ciek będzie polegać na kształtowaniu przekroju podłużnego i poprzecznego ciek, w celu zwiększenia przepustowości koryta dla wód powodziowych. Według autorów kip regulacja nastąpi do przekroju trapezowego (na obecnym etapie nie jest znany jednak szczegółowy zakres prac. Zdaniem Inwestora będzie on ustalony na późniejszym etapie, na podstawie opracowanej dokumentacji hydrologicznej i hydraulicznej oraz uzgodnień z właścicielami ciek i przyległych działek). W ramach przedsięwzięcia nastąpi rozbiórka istniejącego, zdegradowanego jazu piętrzącego w km 0+974 o świetle ok. 5,0 m, w miejscach którego zaplanowano budowę nowego jazu o szerokości ok. 7,5 m. Budowla ta ma umożliwić migrację ryb poprzez zaprojektowaną przepławkę szczelinową.

Pozytywnym elementem realizacji przedsięwzięcia jest projektowanie skarp o łagodniejszych brzegach czyli ok. 1:2 (w stanie istniejącym skarpa nachylenie ok. 1:1–1:2). Złagodzenie skarpy spowoduje lepszy dostęp do wody dla fauny. Ponadto w ramach kompensacji planowane jest wykonanie nasadzeń zastępczych w strefie przybrzeżnej (poza korytem ciek) rodzimymi gatunkami krzewów i drzew (w ilościach odpowiadających wycinkom wykonanym na potrzeby realizacji).

Kromparek jest prawobrzeżnym dopływem rzeki Biała, na terenie JCWP o nazwie Kromparek i o kodzie europejskim RW20006211489. Dla analizowanego obszaru inwestycji, w ramach Planu zarządzania ryzykiem powodziowym, nie utworzono modelu hydraulicznego ani nie wyznaczono stref zagrożenia powodziowego. W związku z powyższym, na potrzeby planowanego przedsięwzięcia utworzono strefy zagrożenia powodziowego dla stanu istniejącego oraz projektowanego, które umożliwiły opracowanie ryzyka powodziowego.

Jak wskazują dane przestrzenne (Geoportal Rdoś Katowice) ciek Kromparek przepływa głównie przez tereny rolnicze, łąkowe, leśne, zadrzewione, miejscami w sąsiedztwie zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa. Na skarpach ciek na całej jego długości rosną drzewa oraz krzewy. Ciek nie ma prostoliniowego charakteru, miejscami tworzy nawet zakola. Kromparek jest ciekami stosunkowo wąskim od 3-5 m szerokości. W km ok. 0+500 ciek, w sąsiedztwie zlokalizowane są kompleksy dużych stawów hodowlanych (Stawy Komorowickie, Staw Stary Duży, Staw Zielony, Staw Kamienny itp.). Ciek w przeszłości został częściowo uregulowany, co opisano w kip oraz udokumentowano na zdjęciach. Na skarpach ciek widoczne są pozostałości starych umocnień różnego typu. Umocnienia te aktualnie są w różnym stopniu zachowania, natomiast ciek uległ już spontanicznej renaturyzacji.

Z opisu środowiska przyrodniczego zlewni Kromparka wynika, że teren ten charakteryzuje się wysokim zróżnicowaniem i występowaniem wielu typu siedlisk przyrodniczych oraz bogactwem gatunków roślin i zwierząt. Zlewnia ta stanowi mozaikę zieleni leśnej, terenów otwartych – pól i łąk oraz terenów zainwestowanych. W obszarach nie przekształconych przez człowieka można zidentyfikować znaczącą różnorodność siedlisk wilgotnych: łągi wiązowo –jesionowe z m.in.: wiązem pospolitym, dębem szypułkowym, olszą czarną, wiązem górskim i szypułkowym, łągiem jesionowo–olszowym, a także grądy: grąd subkontynentalny z dużym udziałem czosnku niedźwiedziego oraz kwaśne buczyny. Runo jest bogate, występują w nim geofity wiosenne i eutroficzne byliny dwuliścienne. Świat zwierząt również jest bardzo różnorodny, co jest spowodowane dużym zróżnicowaniem

zbiorowisk leśnych i nieleśnych. Na terenach zbiorowisk nieleśnych wśród stawonogów można zaobserwować pająki: tygrzyk paskowany, krzyżak, kwietniki oraz niektóre skakuny oraz owady z rzędu prostoskrzydłych, błonkoskrzydłych, chrząszczy i motyli. Płazy reprezentowane są przez żaby moczarowe, ropuchy zielone, grzebiuszki ziemne, natomiast wśród gadów występują zaskrońce, jaszczurki zwinki. Gromadę ptaków reprezentują: skowronek, pliszka siwa, pliszka żółta, gąsiorek, bażant, kuropatwa, świergotek łąkowy, bocian biały oraz wśród ptaków drapieżnych: pustułka, myszołów zwyczajny. Wśród ssaków można zaobserwować: nornika zwyczajnego, mysz polną, mysz zaroślową, zając szaraka, krety, ryjówki aksamitne, jeże wschodnie, a z drapieżników – łasice i lisy oraz licznie występujące na terenach otwartych sarny polne.

Teren objęty inwestycją zajmuje mały fragment wyżej opisanego obszaru zlewni ciek Kromparek. Porośnięty jest on pospolitymi zbiorowiskami łąkowo-pastwiskowymi. Gatunki roślinności zielonej jakie obserwowano to pałka wąskolistna i szerokolistna, kosaciec żółty, manna mielec, tatarak zwyczajny, turzyca pospolita, turzyca zwisła, trzcina pospolita, mozga trzcinowata i ziołorośla do których można zaliczyć krwawnicę zwyczajną, wiązówkę błotną. Ponadto obserwowano gatunki pospolitych traw takie jak wiechlina łąkowa, wyczyniec łąkowy, tomka łąkowa, kupkówka pospolita. Na terenie zaobserwowano również gatunki obcego pochodzenia, takie jak niecierpek drobnokwiatowy, nawłóć późna. Na terenie realizacji przedsięwzięcia, a także w bezpośrednim jego sąsiedztwie nie stwierdzono gatunków ptaków. Jednak nadwodne zarośla oraz drobne skupiska drzew i krzewów, które porastają wilgotne łąki, tworzą dogodne siedliska dla ptaków z rzędu wróblowych. Gatunkiem łągowym tego obszaru może być remiz, słowik szary. Na tym obszarze mogą również występować zimorodek i krzyżówka. Mimo, że teren realizacji przedsięwzięcia obejmuje ciek to w jego obrębie z gatunków płazów stwierdzono jedynie ropuchę szarą oraz traszkę zwyczajną. Natomiast w pobliżu ciek znajdują się Stawy Komorowickie, które są idealnym miejscem do rozrodu rzekotek, kumaków, traszek, żab, ropuch i grzebiuszek.

Na podstawie ww. danych ustalono, że skala przedsięwzięcia jest duża, ponieważ obejmuje koryto ciek Kromparek na odcinku ponad 1 km, na powierzchni ok. 1,221 ha. Zasięg inwestycji obejmie nie tylko koryto ciek, ale dotyczyć też będzie jej doliny w celu np. przeprowadzenia dróg technologicznych, posadowienia zapleczy budowy, składowisk materiałów itp. (z kip wynika, że zasięg przewidywanego oddziaływania przedmiotowej inwestycji zajmie powierzchnię około 24 ha). Przebudowa istniejącej zabudowy ciek Kromparek poprowadzona zostanie od km 0+000–1+015 i polegała będzie na zmianie przekroju regulacyjnego ciek dla koryta dwudzielnego trapezowego o szerokości w dnie zmiennej około 3,0 – 5,0 m.

Realizacja przedsięwzięcia wymusza konieczność usunięcia drzew i krzewów porastających skarpy ciek. Z kip wynika, iż na całej długości przedsięwzięcia występują liczne drzewa i krzewy rosnące po obu brzegach ciek, część na posesjach prywatnych. Występują następujące gatunki drzew i krzewów: klon jesionolistny, jabłoń domowa, robinia akacja, brzoza brodawkowata, wierzba biała, olsza czarna, śliwa domowa, orzech włoski, rdestowiec, głóg jednoszyjowy, klon jawor. Do wycinki przeznaczono ok. 30 szt. drzew (pozostałe drzewa mają zostać zabezpieczone przed ewentualnym uszkodzeniem mechanicznym).

Biorąc pod uwagę powyższe, a także analizując wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wraz z wymaganymi dokumentami, pod kątem

kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ustalono, że w przedmiotowym przypadku zachodzą szczegółowe uwarunkowania określone w art. 63 ust. 1 ustawy ooś. W związku z tym uznano, że przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko będzie w tym wypadku konieczne.

Zakres informacji zawartych w przedłożonej karcie informacyjnej przedsięwzięcia, nie wyczerpuje w pełni wszystkich zagadnień, koniecznych do przeprowadzenia właściwej oceny oddziaływania zamierzenia inwestycyjnego. Celem procedury oceny oddziaływania na środowisko jest ustalenie czy realizacja przedsięwzięcia może powodować znaczące oddziaływania, a jeżeli tak, to czy możliwe jest zastosowanie rozwiązań wykluczających lub minimalizujących negatywny wpływ. Narzędziami służącymi temu celowi są między innymi środki mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Teren objęty zadaniem ze względu na zróżnicowany charakter (mozaika pól i zadrzewień) oraz bliskie sąsiedztwo stawów hodowlanych może stanowić miejsce występowania, żerowania, bytowania i rozrodu rzadkich oraz cennych gatunków ptaków i płazów. Zaplanowana regulacja spowoduje ujednoczenie koryta ciek, pomimo zakładanego, w większości naturalnego umocnienia skarp ciek (narzut kamienny). W cieku zlikwidowane zostaną wszelkie powstałe obecnie zróżnicowania koryta, przegłębienia, spadki, nawisy roślinności, zadrzewienia itp. Nastąpi zabudowa wyerodowanych skarp koryta. Powyższe przyczynić się może do spadku bioróżnorodności miejsca poddanego regulacji, wycofania się gatunków w inne, nie objęte pracami miejsca. Dla zwierząt zmniejszy się powierzchnia bytowania i żerowiska. Na skutek wycinki również ptaki utracą potencjalne siedliska do zakładania gniazd, odpoczynku i żerowania. Trudno określić skutek regulacji koryta na odcinku ok. 1 km na ww. organizmy żywe. Można jednak zakładać, że ingerencja ta nie będzie dla nich obojętna.

Analiza wymaga przede wszystkim kwestia celowości wnioskowanej regulacji. Należy tu podkreślić, że koryto ciek w większości zlokalizowane jest w oddaleniu od zabudowy. Nie ma więc bezpośredniego zagrożenia powodziowego dla tych terenów. Dodatkowo możliwe jest w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeanalizowanie różnych innych wariantów minimalizacji ryzyka powodziowego, w tym polegających na zabezpieczeniu jedynie istniejących obiektów inżynierskich takich jak mosty, przepusty, kładki i zabudowa zlokalizowana najbliżej koryta ciek. Wskazane jest również przeanalizowanie wariantu polegającego na renaturyzacji ciek (choćby częściowej) w tym utworzenia zagłębień terenowych, zatoczek, wypłaszczeń brzegów. Wariantowaniem należy objąć także wskazany do przebudowy jaz. Analiza pod tym kątem powinna uwzględniać możliwość budowy innych budowli piętrzących np. rampy o łagodnym nachyleniu skarp 1:20. Dopuszczalne jest zastosowanie wariantu polegającego na regulacji koryta ciek Kromparek uwzględniający jednak rozwiązania o których mowa w Podręczniku dobrych praktyk renaturyzacji wód powierzchniowych opracowanym na zlecenie PGW Wody Polskie. Podkreślić w tym miejscu trzeba, że wszystkie rozpatrywane warianty powinny być przeanalizowane w takim samym stopniu szczegółowości jak wariant wybrany do realizacji.

Z danych przestrzennych będących w dyspozycji tu. Organu wynika, że przedsięwzięcie realizowane będzie poza obszarowymi i punktowymi formami ochrony przyrody, a także

poza korytarzami ekologicznymi o których mowa w opracowaniu pt. „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I” (Parusel J.B., Skowrońska K., Wower A. (red.), Katowice 2007 r.- aktualizacja 2015. Z kip, a także na podstawie uwarunkowań terenowych można wnioskować jednak, że w terenie analizy znajdują się lokalne szlaki migracji zwierząt zwłaszcza płazów w czasie sezonowych wędrówek, ptaków w obrębie istniejącego zadrzewienia. Z gatunków zwierząt chronionych występują głównie płazy i ptaki. Najbliższy obszar Natura 2000 Dolina Górnej Wisły PLB240001 zlokalizowany jest ok. 5 km od granic zamierzenia.

Z Planu Gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły wynika, że stan JCWP o nazwie Kromparek RW20006211489 objętej przedsięwzięciem jest zły, zatem można przyjąć, że standardy jakości środowiska już zostały przekroczone. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego, natomiast realizacja przedsięwzięcia ze względu na jego charakter może przyczynić się do dalszego pogorszenia tego potencjału. Każda ingerencja w koryto ciekut osłabia funkcjonowanie ekosystemów wodnych i wpływa na zdolność do samooczyszczania czy samoregeneracji. Zgodnie z art. 63 ust. 3 ustawy o oś obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdza się obligatoryjnie, jeżeli z karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że realizacja przedsięwzięcia może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Scharakteryzowane w karcie informacyjnej, przedsięwzięcie poprzez techniczną regulację ciekut Kromparek oraz związane z tym oddziaływanie może mieć wpływ na czynniki biologiczne (makrobentos, ichtiofauna i makrofity), a także ciągłość morfologiczną i morfologię koryta. W związku z powyższym została stwierdzona konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Potrzeba wykazania braku wpływu przedsięwzięcia na osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na JCWP generuje konieczność sporządzenia raportu.

Z kip wynika, że przedmiotowy ciek w przeszłości miał uregulowane i przekształcone koryto. Nie stanowi to jednak uzasadnienia dla dalszego pogarszania stanu tego ciekut, a wręcz przeciwnie wskazuje na potrzebę poprawy jego potencjału ekologicznego. Po przeanalizowaniu dokumentów stwierdzono, że przedmiotowa inwestycja zmieni parametry fizyczne (w tym morfologiczne) tego ciekut, co w konsekwencji może mieć wpływ na parametry biologiczne. Dlatego też dalsze pogarszanie stanu ekologicznego w tym elementów hydromorfologicznych koryta ciekut poprzez jego przebudowę oraz umocnienie brzegów może skutkować zagrożeniem dla flory i fauny całej doliny. W związku z tym konieczne jest przeanalizowanie oddziaływania na stan ekologiczny wód oraz ich cele.

Zagrożeniem dla każdej rzeki jest regulacja wód, roboty w korytach rzecznych, zanikanie żwirowisk będących tarliskami litofilnych gatunków ryb, realizacja programów ochrony przeciwpowodziowej, wynikających z nadmiernej zabudowy terenów zalewowych, polegających na szybkim odprowadzeniu wód powodziowych z obszaru zagrożonego, rolnicze i przemysłowe zagospodarowanie terasy zalewowej, zabudowa terenów zalewowych połączona z ubezpieczaniem i nadsypywaniem brzegów prowadząca do stopniowego zmniejszania szerokości koryta rzeczno. Zamierzenia te powinny być podejmowane z dużą rozważą w zakresie wyboru sposobu i skali rozwiązań oraz przestrzegana winna być zasada wielofunkcyjnego wykorzystania zasobów, jakimi są rzeka wraz ze swoją doliną.

Planowana inwestycja może doprowadzić do nieodwracalnych zmian w ekosystemach w obrębie doliny ciek. Zamierzenie to może bezpowrotnie zniszczyć nie tylko siedliska, ale także powiązania i możliwości migracji organizmów związanych z dolinami rzek, a co za tym idzie pogorszyć powiązania obszarów przyrodniczo czynnych położonych wzdłuż ciek Kromparek. W wyniku realizacji przedsięwzięcia zniszczeniu ulegnie również roślinność pokrywająca skarpy ciek, a także zasypane zostaną istniejące i potencjalne siedliska płazów, ryb i ptaków (np. zimorodków). Ponadto inwestycja będzie miała istotne znaczenie dla populacji ptaków wykorzystujących zadrzewienia porastające teren objęty zamierzeniem jako żerowisko oraz miejsce schronienia. W wyniku realizacji prac związanych z inwestycją ta grupa zwierząt również utraci swoje siedliska.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że zagrożeniem dla ciek będą prace związane z regulacją. Wystąpienie negatywnego oddziaływania na florę, faunę jest praktycznie pewne i nieuniknione. Czas trwania oddziaływania, a także proces ich niwelacji będzie długofalowy.

Analizując planowane przedsięwzięcie stwierdzono, że istnieją bardzo duże możliwości ograniczania ww. oddziaływań i można je zrealizować poprzez:

- a) zastosowanie rozwiązań ułatwiających naturalizację ciek Kromparek np. poprzez zaniechanie wykonania umocnień brzegowych na całej długości, ograniczając się jedynie do najbardziej newralgicznych odcinków w pobliżu zabudowy i obiektów infrastruktury technicznej, ewentualnie wykonać umocnienia skarp ciek wyłącznie po jednej stronie ciek,
- b) uwzględnienie działań rekompensujących usunięcie elementów środowiska przyrodniczego, które stanowią niezbędne części składowe przestrzeni życiowej organizmów żywych takich jak: drzewa i krzewy na skarpach, bloki kamienne, rumosze drzewny, zbiorowiska kamienne, zwalone pnie, nawisy podmytych brzegów, systemy korzeniowe, roślinność zwisającą nad brzegów,
- c) zachowanie lub utworzenie w sprzyjających miejscach łagodnych i osłoniętych roślinnością dojsć do wody dla zwierząt,
- d) zachowanie nieregularności (dno i brzegi), podobnych do występujących w naturze. W dogodnych miejscach należy rozważyć wykonanie zatoczek o nieregularnych kształtach,
- e) wykonanie zamiast jazu innej budowli piętrzącej np. rampy, umożliwiającej migrację organizmów wodnych w górę ciek,
- f) zabezpieczenie przed urazami oraz stresem flory i fauny na etapie realizacji przedsięwzięcia.

Wprowadzenie do koryta odpowiednich elementów zmieniających dotychczasowe warunki hydromorfologiczne może poprawić wartość wskaźnika HIR lub HQR w metodzie River Habitat Survey, a także spowodować wzrost różnorodności biologicznej, pojawienie się nowych, czy zwiększenie liczebności istniejących gatunków roślin i zwierząt.

Rzeki i potoki wraz z terenami zalewowymi silnie na siebie oddziałują, a biocenozy dolin cieków charakteryzujące się specyficzną florą i fauną oceniane są jako szczególnie wartościowe, doliny te stanowią cenny korytarz ekologiczny umożliwiający migrację różnego rodzaju organizmów. W większości dolin cieków masowo występują różne gatunki roślin i zwierząt, tereny te stanowią żerowiska, lęgowiska oraz miejsca odpoczynku dla wielu gatunków zwierząt. Zagospodarowanie tych dolin może doprowadzić do nieodwracalnych zmian w ekosystemach towarzyszących dolinom cieków. Zamierzenia związane z robotami w dolinie rzecznej powinny być podejmowane z dużą rozważą w zakresie wyboru sposobu

i skali rozwiązań oraz przestrzegana winna być zasada wielofunkcyjnego wykorzystania zasobów, jakimi jest rzeka wraz ze swoją doliną.

Realizacja przedsięwzięcia może spowodować wystąpienie szeregu oddziaływań, które mogą lub będą wpływać na zasoby środowiska przyrodniczego. Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko pozwoli na szczegółowe zbadanie tych aspektów. Procedura oceny oddziaływania na środowisko pozwoli również określić, czy proponowane rozwiązania pozwolą na zachowanie powiązań pomiędzy terenami czynnymi przyrodniczo oraz jak wpłynie to na ich bioróżnorodność.

Na potrzeby przedmiotowej oceny, należy zatem sporządzić raport, który określi oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi, przy uwzględnieniu przyjętych przez Inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. W postanowieniu określono zakres raportu, którego zawartość oprócz wymagań wynikających z przepisów prawa - art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinna zawierać, dodatkowo, omówienie zagadnień wskazanych powyżej.

Zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy oos, organ określając zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko może wskazać zakres i szczegółowość wymaganych danych pozwalających scharakteryzować przedsięwzięcie, rodzaje oddziaływań oraz elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy. W związku z powyższym w niniejszym postanowieniu wskazano i uszczegółowiono zakres wymaganych informacji dotyczących oddziaływania planowanych budowli przeciwpowodziowych i regulacyjnych na środowisko przyrodnicze oraz wody powierzchniowe cieku Kromparek i jego otoczenia.

Wytyczne w zakresie formatu raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej określone są w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 652).

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie przysługuje zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, 40-127 Katowice, Plac Grunwaldzki 8-10, w terminie 7 dni od dnia dokonania zawiadomienia poprzez obwieszczenie bądź jego doręczenia.

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kpa informuję, że w przypadku wnoszenia zażalenia w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie wyłącznie w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego – tj. w placówce Poczty Polskiej S.A

25.10.23.

AF

AF

Regionalny Dyktor
Ochrony Środowiska w Katowicach
Mierzyk
dr Miroslawa Mierzyk-Sawicka

Otrzymują:

1.

2. Pozostałe strony w formie obwieszczenia - art. 49

Do wiadomości:

1. Minister Infrastruktury (ePUAP)

2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Białej (ePUAP)

③ WOOS a/a